

Reglemente för regionstyrelsen

Fastställt av regionfullmäktige den 24 oktober 2024 § 108. Detta reglemente träder i kraft den 28 oktober 2024.

Utöver vad som föreskrivs om regionstyrelse i lag eller förordning gällande bestämmelserna i detta reglemente.

Styrelsens uppgifter

Allmänt om styrelsens uppgifter

1 § Styrelsen är Region Norrbottens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ett övergripande ansvar för regionens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning.

Styrelsen är tillika utbildningsnämnd, nämnd för regionens verksamhet enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS) samt krisledningsnämnd. Styrelsen har ansvar för försörjningsfrågor samt ansvar för hälso- och sjukvård som drivs i egen regi undantaget omställningen till nära vård samt tandvård och primärvård. Styrelsen har dock ansvar för beställning av Vårdval i primärvården samt tandvård.

Dessutom är styrelsen regionens arbetsgivarorgan och därigenom också arkiv-, personal-, löne- och pensionsmyndighet.

Styrelsen ska leda regionens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och leda arbetet med att ta fram styrdokument för regionen (styrfunktion).

Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av regionens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet (ledningsfunktion). Styrelsen ska också ha uppsikt över verksamhet som bedrivs i helt eller delvis regionägda företag, stiftelser och kommunalförbund.

Styrelsen ska följa de frågor som kan inverka på regionens utveckling och ekonomiska ställning, arbeta med jämställdhet och mångfald ur ett regionalt perspektiv och fortlöpande i samråd med nämnderna följa upp de fastställda målen och återrapportera till fullmäktige (uppföljningsfunktion).

Styrelsen ansvarar för i detta reglemente angivna uppgifter jämte sådana uppgifter som inte lagts på annan nämnd (särskilda uppgifter). Härutöver ansvarar styrelsen för de uppgifter som framgår av kommunallagen (2017:725), KL, och annan lagstiftning.

Ledningsfunktionen och styrfunktionen

Allmänt om ledningsfunktionen och styrfunktionen

2 § Styrelsen ansvarar för ledning och samordning mellan nämnderna och gränsdragning mellan nämndernas kompetens. Styrelsen ansvarar för att en effektiv och ändamålsenlig organisation upprätthålls.

Styrelsens övergripande uppgifter

3 § Styrelsen ska

1. leda arbetet med och samordna utformningen av övergripande och strategiska mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela Region Norrbottens verksamhetsområde, samt även göra framställningar i målfrågor som inte är förbehållna annan nämnd,
2. årligen upprätta en styrelseplan och budget för styrelsens ansvarsområde,
3. föreslå uppdrag och uppdragslängd för fullmäktiges beredning. Utgångspunkten för uppdragen ska vara fullmäktiges strategiska plan,
4. utöva uppsikt över övriga nämnders och gemensamma nämnders beslut,
5. ha uppsikt över sådan avtalssamverkan som sker enligt 9 kap. 37 § KL eller enligt annan lag eller författning,
6. ha ett övergripande ansvar för interna säkerhetsfrågor i regionen,
7. ha hand om regionens personaladministrativa system, ekonomisystem, dokument- och ärendesystem, e-postsystem, IT-system, kommunikationssystem, skaderapporteringssystem, passersystem och förtroendemannaregister,
8. ha ett övergripande ansvar för att säkerhetsskyddslagen (2018:585) följs,
9. anställa direktör samt besluta om instruktion till denne,
10. hos fullmäktige, övriga nämnder och andra myndigheter göra de framställningar som behövs,
11. kontinuerligt följa verksamheten i övriga nämnder,
12. ansvara för att se till att det finns en god intern kontroll. I ansvaret ligger att utforma regionövergripande regler och se till att gemensam planering sker. Styrelsen ansvarar för utvecklingen av regionens samlade system för intern kontroll, och i de fall förbättringar behövs, besluta om sådana. Styrelsen ska även informera sig om hur den interna kontrollen fungerar i divisionerna.
13. arbeta med frågor om jämställdhet och mångfald ur ett regionalt perspektiv,
14. upprätta förslag till program med mål och riktlinjer för sådana regionala angelägenheter som utförs av privata utförare,
15. bereda eller yttra sig i ärenden som ska handläggas av fullmäktige i enlighet med KL,
16. verkställa fullmäktiges beslut, om fullmäktige inte beslutat annat.

Om fullmäktige inte har beslutat något annat, avgör styrelsen hur de ärenden som fullmäktige ska handlägga ska beredas.

Styrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller åt någon anställd att besluta om remiss av sådana ärenden.

Företag och stiftelser

4 § Styrelsen ska

1. ha fortlöpande uppsikt över verksamheten i de företag och stiftelser som regionen helt eller delvis äger eller annars har intresse i, främst vad gäller ändamål, ekonomi och efterlevnad av uppställda direktiv, men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för regionen.
2. löpande vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de krav som anges i 10 kap. 3–6 §§ KL är uppfyllda beträffande de företag och stiftelser regionen äger eller har intresse i.
3. årligen, senast den 30 juni, i beslut pröva om den verksamhet som bedrivs i de aktieföretag som regionen helt eller delvis äger under föregående kalenderår har varit förenlig med de fastställda kommunala ändamålen och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Beslutet ska delges fullmäktige snarast. Finner styrelsen att brister förelegat, ska den samtidigt lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder.

Ekonomi och medelsförvaltning

5 § Styrelsen ska

1. ha hand om regionens medelsförvaltning och följa av fullmäktige meddelade föreskrifter för denna. Medelsförvaltningen omfattar placering och upplåning av medel. I uppgiften ingår också att bevaka att regionens inkomster inflyter och att betalningar görs i tid samt att vidta de åtgärder som behövs för indrivning av förfallna fordringar.
2. ha hand om övrig ekonomisk förvaltning. I denna uppgift ingår bland annat att
 - underhålla och förvalta regionens fasta och lösa egendom,
 - se till att regionens behov av försäkringsskydd är tillgodosett,
 - handha egen donationsförvaltning samt efter samtycke från annan nämnd placera sådana medel som ingår i donation som förvaltas av den nämnden.
3. upprätta förslag till budget i enlighet med KL,
4. se till att bokföring och redovisning sker i enlighet med lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning,
5. upprätta årsredovisning och delårsrapport i enlighet med lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning,
6. i enlighet med fullmäktiges särskilda föreskrifter förvalta medel som avsatts till pensionsförpliktelser.

Delegering från fullmäktige

6 § Styrelsen beslutar i följande grupper av ärenden:

1. upptagande av lån inom den beloppsram och de riktlinjer som fullmäktige fastställt,
2. omfördelning av medel som anslagits till styrelsen inom den budgeterade verksamhetsvolymen och av fullmäktige fastställd beloppsram och andra riktlinjer,

3. utarrendera, hyra ut eller på annat sätt upplåta regionen tillhörig fast egendom,
4. köp, försäljning och byte av fast egendom samt avtal om fastighetsreglering, allt inom av fullmäktige fastställd kostnadsram och andra riktlinjer beträffande belopp och villkor i övrigt samt
5. i mål och ärenden där styrelsen för regionens talan, med för regionen bindande verkan, träffa överenskommelse om betalning av fordran, anta akord, ingå förlikning och sluta annat avtal.

Styrelsen beslutar också om yttranden som ankommer på fullmäktige när dessa inte är av principiell betydelse eller när tiden inte medger att yttrandet behandlas av fullmäktige. Styrelsen ska om möjligt samråda med berörd nämnd vid handläggning av yttrandet.

Personalpolitiken

7 § Styrelsen ska ha hand om frågor som rör förhållandet mellan regionen som arbetsgivare och dess arbetstagare och har därvid bland annat att:

1. med bindande verkan för regionen genom kollektivavtal reglera frågor rörande förhållandet mellan regionen som arbetsgivare och dess arbetstagare,
2. förhandla å regionens vägnar enligt lagstiftning om förhandlingsrätt utom vad gäller 11–14 och 38 §§ lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet inom andra nämnders verksamhetsområden,
3. avgöra frågor om tolkning och tillämpning av lag, avtal och andra bestämmelser rörande förhållandet mellan regionen som arbetsgivare och dess arbetstagare,
4. besluta om stridsåtgärd samt
5. lämna uppdrag enligt 6 kap. 3 § lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter. Ett uppdrag får dock inte omfatta att sluta sådana avtal som avses i 32 § andra stycket, lagen om medbestämmande i arbetslivet (1976:580).

Uppföljningsfunktionen

Styrelsens uppföljning

8 § Styrelsen ska

1. övervaka att av fullmäktiges fastställda kvalitetskrav, mål, riktlinjer och program för verksamheten samt ekonomi följs upp i nämnderna,
2. övervaka att regionens löpande förvaltning i övrigt sköts lagligt och ekonomiskt,
3. följa hur den interna kontrollen sköts i nämnderna,
4. två gånger per år rapportera till fullmäktige hur samtliga regionens verksamheter utvecklas mot bakgrund av fastlagda mål och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret,
5. en gång årligen till fullmäktige rapportera om regionens avtalssamverkan enligt 9 kap. 37 § KL eller annan lag eller författning,

- inom ramen för sin uppsiktsplikt övervaka att verksamheter som bedrivs av privata utförare kontrolleras och följs upp i enlighet med lag, avtal och av fullmäktige fastställda program och direktiv,
- två gånger varje år redovisa de motioner som inte beretts färdigt. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträde i april och oktober.

Särskilda uppgifter

Processbehörighet

9 § Styrelsen får själv eller genom ombud föra regionens talan i alla mål och ärenden, om inte någon annan ska göra det på grund av lag eller annan författning eller beslut av fullmäktige. Detta gäller också mål där någon har begärt laglighetsprövning av fullmäktiges beslut, om inte fullmäktige beslutar att själv föra talan i målet.

Krisledning och höjd beredskap

10 § Styrelsen är krisledningsnämnd och ska fullgöra lagstadgade uppgifter under extraordinära händelser i fredstid enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Styrelsen ska svara för att ta fram ett förslag till plan för hur regionen ska hantera extraordinära händelser.

Styrelsen har också det övergripande ansvaret för regionens övriga beredskaps- och katastrofplanering.

För krisledningsnämnden gäller följande

11 § Ordföranden i krisledningsnämnden, eller vid dennes frånvaro vice ordförande, bedömer när en extraordinär händelse medför att nämnden ska träda i funktion.

Krisledningsnämnden ska sammankallas på begäran av en enskild ledamot, varefter nämnden kan besluta om att krisledningsnämnden ska träda i funktion.

Krisledningsnämnden har rätt att överta beslutanderätt från regionens övriga nämnder i den utsträckning nämnden finner nödvändigt i den uppkomna krisen. Krisledningsnämnden kan dock endast ta över beslutanderätt i den omfattning som är nödvändig med hänsyn till den uppkomna händelsen omfattning och art.

Under höjd beredskap ansvarar regionstyrelsen för den verksamhet som anges i 3 kap. lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Regionstyrelsen ansvarar för den verksamhet som framgår av 7 § lag (1992:1403) om totalförsvar och höjd beredskap.

Ordföranden i krisledningsnämnden, eller vid dennes frånvaro vice ordförande, får besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att nämnden inte hinner sammanträda. Sådana beslut ska därefter snarast anmälas till nämnden.

När förhållandena medger det ska krisledningsnämnden besluta att de uppgifter som nämnden har övertagit från regionstyrelsen ska återgå till styrelsen.

Krisledningsnämndens beslut ska anmälas vid närmast följande fullmäktigesammanträde.

Styrelsen får på begäran bistå kommuner och andra landsting/regioner som drabbats av en extraordinär händelse. Om bistånd har lämnats har regionen rätt till skälig ersättning av den som mottagit biståndet.

Styrelsen får under en extraordinär händelse lämna begränsat ekonomiskt bistånd till en enskild som drabbats av händelsen.

Bestämmelser om regionens möjlighet att bistå en kommun eller ett annat landsting/region med hälso- och sjukvårdsresurser vid extraordinära händelser finns i hälso- och sjukvårdslagen.

Föreskrifter om den kommunala organisationen under krig eller krigsfara finns i lagen (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara med mera.

Arkivmyndighet

12 § Styrelsen är arkivmyndighet. Närmare föreskrifter om arkivvården finns i av fullmäktige antaget arkivreglemente.

Anslagstavla och webbplats

13 § Styrelsen ansvarar för regionens anslagstavla.

Styrelsen samordnar innehållet i och ansvarar för regionens externa och interna webbplats.

Författningssamling

14 § Styrelsen ansvarar för att uppdatera den regionala författningssamlingen och se till att denna hålls tillgänglig i lagstadgad form.

Allmänna bestämmelser

Uppdrag och verksamhet

15 § Styrelsen och övriga nämnder ska inom sina respektive verksamhetsområden följa vad som anges i lag eller annan författning. De ska följa det fullmäktige – i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut – har bestämt att styrelsen ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.

Organisation inom verksamhetsområdet

16 § Styrelsen ansvarar för att dess organisation är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten.

Personalansvar

17 § Styrelsen är anställningsmyndighet för samtliga anställda i Region Norrbotten, vilket innebär att styrelsen har ett övergripande arbetsgivare- och arbetsmiljöansvar.

Personuppgifter

18 § Styrelsen är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som sker i dess verksamhet. Styrelsen är också personuppgiftsansvarig för de typer av behandlingar som är gemensamma för hela regionen enligt vad som angivits i regionens registerförteckning enligt artikel 30 i dataskyddsförordningen. Styrelsen är också personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som sker i fullmäktige samt hos fullmäktigeberedningar. Styrelsen ska utse dataskyddsombud.

Uppföljning, återredovisning och rapportering till fullmäktige

19 § Styrelsen ska kontinuerligt följa upp sin verksamhet.

Styrelsen ska två gånger per år redovisa till fullmäktige hur de har fullgjort de uppdrag som fullmäktige har lämnat till dem

- i reglemente,
- genom finansbemyndigande.

Styrelsen ska vid redovisningen även redogöra för hur uppdrag som delegerats till dem har fullgjorts.

Redovisning ska ske enligt riktlinjer som fastställs av fullmäktige. Redovisningen lämnas till styrelsen som samordnar de olika nämndernas redovisningar.

Information och samråd

20 § Styrelsen, nämnderna och regionråd respektive oppositionsråd ska i möjligaste mån från nämnd erhålla den information och det underlag de behöver i sin verksamhet. Rätten till information och underlag omfattar inte uppgift för vilken sekretess råder.

Nämnderna ska samråda när deras verksamhet och ärenden berör styrelsens eller annan nämnds verksamhet.

Samråd bör även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda. Styrelsen beslutar om formerna för samrådet.

Arbetsformer

Sammansättning

21 § Styrelsen består av 15 ledamöter och 15 ersättare.

22 § Ordförande och vice ordförande utses av regionfullmäktige.

Om ordförande och vice ordförande är förhindrade att delta i hela eller delar av ett sammanträde, utser styrelsen en annan ledamot att vara ordförande tillfälligt.

Regiondirektör

23 § Regiondirektören har den ledande ställningen bland regionens personal och har det yttersta ledningsansvaret inför styrelsen.

Tidpunkt för sammanträden

24 § Tid och plats för sammanträdena ska fastställas i en årlig plan. Ordföranden får ändra tidpunkten för eller inställa sammanträde.

Sammanträde ska hållas också om minst en tredjedel av styrelsens ledamöter begär det eller om ordföranden anser att det behövs. En begäran om extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas bli behandlade på det extra sammanträdet.

Ordföranden ska, om möjligt, samråda med vice ordförande om tiden för extra sammanträde.

Om det föreligger särskilda skäl får ordföranden ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet. Om möjligt ska samråd ske med vice ordförande.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, ska ordföranden se till att varje ledamot och ersättare snarast underrättas om beslutet.

Kallelse och sammanträdeshandlingar

25 § Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. När varken ordföranden eller en vice ordförande kan kalla till sammanträde ska den som varit ledamot i styrelsen längst tid göra detta (ålderspresidenten). Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid ska den till åldern äldste ledamoten vara ålderspresident.

Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

Kallelsen ska tillställas varje ledamot och ersättare samt annan förtroendevald som får närvara vid sammanträdet senast sju (7) dagar före sammanträdesdagen. Kallelse får ske elektroniskt om det inte är olämpligt. Ordföranden bestämmer formen för kallelse. I undantagsfall får kallelse ske inom annan tid och/eller på annat sätt.

Preliminär föredragningslista och därtill hörande handlingar ska snarast möjligt därefter skickas ut till ledamöter och ersättare. Slutlig föredragningslista fastställs vid sammanträdet början.

Offentliga sammanträden

26 § Styrelsen får besluta om offentliga sammanträden. Offentliga sammanträden får inte hållas i ärenden som avser myndighetsutövning eller i vilka det förekommer uppgifter som omfattas av sekretess.

Sammanträde på distans

27 § Styrelsen får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud. Styrelsen får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans i nämnden.

Föredragning

28 § Ordföranden beslutar om formerna för föredragning av ärenden vid sammanträden.

Närvarorätt

29 § Regionråd har rätt att närvara vid styrelsens sammanträden och delta i överläggningarna. Styrelsen får därutöver, om särskilda skäl föreligger för detta, medge ledamot av annan nämnd denna rätt. Den förtroendevalde har i den utsträckning nämnden beslutar rätt att få sin mening antecknad i protokollet.

Härutöver får styrelsen medge förtroendevald som inte är ledamot eller ersättare i styrelsen att närvara vid sammanträde med styrelsen för att lämna upplysningar. Även anställd i regionen och särskilt sakkunnig kan medges denna rätt. Om styrelsen beslutar det, får den som kallats delta i överläggningarna.

Styrelsen får härutöver bestämma att annan ska ha rätt att närvara vid styrelsens sammanträden.

Ordföranden

30 § Det åligger ordföranden att

1. leda styrelsens arbete och sammanträden,
2. kalla till sammanträde i enlighet med lag och reglemente,
3. kalla ersättare,
4. inför sammanträdena se till att ärendena som ska behandlas i styrelsen vid behov är beredda,
5. se till att färdigberedda ärenden snarast behandlas i styrelsen samt
6. bevaka att styrelsens beslut verkställs.

Härutöver åligger det styrelsens ordförande att under styrelsen

1. ha uppsikt över regionens hela nämndförvaltning,

2. med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för regionens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dessa frågor,
3. främja samverkan mellan styrelsen, regionens övriga nämnder och fullmäktige samt
4. representera styrelsen vid uppvaktningar hos myndigheter, konferenser och sammanträden om inte styrelsen bestämt annat i ett särskilt fall.

Presidium

31 § Styrelsens presidium ska bestå av ordförande och vice ordförande.

Vice ordförande ska biträda ordföranden i uppgiften att planera och leda sammanträdet i den mån ordföranden anser att det behövs.

Ersättare för ordföranden och vice ordföranden

32 § Om varken ordföranden eller vice ordförande kan delta i ett helt sammanträde eller en del av ett sammanträde, får styrelsen utse en annan ledamot som ersättare för dessa. Tills valet förrättats, fullgörs ordförandens uppgifter av den som varit ledamot i styrelsen längst tid. Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid fullgörs ordförandens uppgifter av den äldste av dem.

Motsvarande gäller om ordföranden eller vice ordförande inte kan fullgöra sitt uppdrag under en längre tid. Ersättaren ska fullgöra samtliga ordförandens/vice ordförandes uppgifter.

Regionråd

33 § Sedan val av styrelse skett utser fullmäktige regionråd.

Fullmäktige beslutar om regionrådets uppgifter, ansvarsområden och tjänstgöringsgrad.

Förhinder

34 § En ledamot som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till styrelsens sekreterare via mail till en särskilt meddelad Funktionsbrevlåda.

Ersättares tjänstgöring

35 § Om inte ersättarna väljs proportionellt ska ersättarna tjänstgöra enligt den av fullmäktige bestämda ordningen.

En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om ersättare har trätt in i ledamotens ställe.

Jäv, avbruten tjänstgöring

36 § En ledamot eller en ersättare som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får tjänstgöra igen sedan ärendet handlagts.

En ledamot som har avbrutit tjänstgöringen en gång under ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får åter tjänstgöra om ersättarens inträde har påverkat styrkebalansen mellan partierna.

Reservation

37 § Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet. Motsvarande gäller vid omedelbar justering.

Protokoll

38 § För varje sammanträde utses en ledamot till att jämte ordföranden justera protokollet. Har flera ordförande fungerat vid sammanträdet justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar de delar av förhandlingarna som ordföranden har lett.

Styrelsen kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt vid sammanträdet och justeras av ordföranden och en ledamot.

Utdrag ur protokollet ska tillställas dem som är berörda av besluten.

Fullständiga protokoll ska publiceras på regionens webbplats efter justering.

Delgivningsmottagare

39 § Delgivning med styrelsen sker med ordföranden eller den som i övrigt enligt särskilt beslut av styrelsen är behörig att motta delgivning.

Undertecknande av handlingar

40 § Skrivelser, avtal och andra handlingar från styrelsen ska på styrelsens vägnar undertecknas av ordföranden. Vid förfall för ordföranden inträder vice ordföranden och vid förfall för denne den ledamot som styrelsen utser.

Styrelsen får även uppdra åt förtroendevald eller tjänsteman att enligt av styrelsen lämnade direktiv underteckna handlingar på styrelsens vägnar.

Beslut som fattas med stöd av delegation samt skrivelser, avtal och andra handlingar som upprättas med anledning därav undertecknas av den som fattat beslutet och, i förekommande fall, kontrasigneras av den som utses därtill.